

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
 Yksi vuosikerta \$5.50. Kuusi kuukautta 3.00
 Kolme kuukautta \$1.60 Yksi kuukausi 60

CANADAAN:
 1 vuosikerta \$7.00; 6 kuukautta \$3.75; 3 kuukautta \$2.00

SUOMEN JA ULKOMAILLE:
 Yksi vuosikerta . . . . \$8.50 Kuusi kuukautta \$4.50

SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
 One Year . . . . . \$5.50 Three Months \$1.60
 Six Months . . . . . \$3.00 One Month 60

T O V E R I

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOITUSHINNAT: Kiblaus- ja viikkiliitoilmoitukset 40 kerta, \$5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suurimmat ilmoitukset 70c palstatuomalla. Syytymättömät ilmoitukset ja kiitollisuusilmoitukset \$2 kerta, \$3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuolessa- ja vakuutusilmoitukset \$3 kerta, \$4.50 kaksi kertaa, \$6 kolme kertaa, \$7 neljä kertaa, \$8 viisi kertaa, \$9 kuusi kertaa, \$10 seitsemän kertaa, \$11 kahdeksan kertaa, \$12 yhdeksän kertaa, \$13 kymmenen kertaa, \$14 yksitoista kertaa, \$15 kahdeksantoista kertaa, \$16 kaksitoista kertaa, \$17 kolmetoista kertaa, \$18 neljätoista kertaa, \$19 viisitoista kertaa, \$20 kaksikymmentä kertaa, \$21 kaksikymmentyhdeksän kertaa, \$22 kolmekymmentä kertaa, \$23 kolmekymmentyhdeksän kertaa, \$24 neljäkymmentä kertaa, \$25 neljäkymmentyhdeksän kertaa, \$26 viisikymmentä kertaa, \$27 viisikymmentyhdeksän kertaa, \$28 kuusikymmentä kertaa, \$29 kuusikymmentyhdeksän kertaa, \$30 seitsemänkymmentä kertaa, \$31 seitsemänkymmentyhdeksän kertaa, \$32 kahdeksänkymmentä kertaa, \$33 kahdeksänkymmentyhdeksän kertaa, \$34 yhdeksänkymmentä kertaa, \$35 yhdeksänkymmentyhdeksän kertaa, \$36 sata kertaa, \$37 sata viisi kertaa, \$38 sata kymmenen kertaa, \$39 sata viisikymmentä kertaa, \$40 sata kahdeksänkymmentä kertaa, \$41 sata neljäkymmentä kertaa, \$42 sata viisikymmentä kertaa, \$43 sata kahdeksänkymmentä kertaa, \$44 sata neljäkymmentä kertaa, \$45 sata viisikymmentä kertaa, \$46 sata kahdeksänkymmentä kertaa, \$47 sata neljäkymmentä kertaa, \$48 sata viisikymmentä kertaa, \$49 sata kahdeksänkymmentä kertaa, \$50 sata neljäkymmentä kertaa.

TYÖLÄISET ITALIASSA NOUSEVAT

Yhtenä miehenä taistelemaan terroria harjoittavia fasisistejä vastaan

ROOMA, heinäk. 13 p. — Fascistien harjoittama terrori on pakottanut Italian sosialistit ja työläiset liittymään yhteen entistä läheisemmin, voidakseen paremmin ja tehokkaammin puolustaa itseään. Poliittisen suojauslaina ovat fascistit harjoittaneet terroria kautta maan työläisten ja talonpoikien keskuudessa, jotka ovat valmiita nousemaan kapinaan. Mutta menemällä terrorissa harjoittamisessa liian pitkälle, he saivat työläiset ryhtymään uudelleen järjestäytyä rivejensä, sillä he eivät aio rauhallisina katsoa päältä kun heidän yhdistyksensä taloja poltetaan ja joutuvat murhattuun.

Työläiset ovat järjestäneet järjestönsä samalla mallin kuin fascistitkin ja toissa päivänä noilla toisinaan vastustavilla järjestöillä oli ensimmäinen yhteisönsä. Fascistien toiminnan estämiseksi väkivallantöistä on ollut seurauksena myöskin se, että kaikki sosialistipuolueesta aiemmin eronneet ryhmät ovat jälleen kerääntyneet saman lipun alle. On jokseenkin varmaa, että seuraavissa parlamenttivaaleissa, joiden ei otaksuta olevan kovin kaukana, tulevat sosialistit valitsemaan entistä enemmän edustajia parlamenttiin.

Italiansa on työttömiä jo 500,000 ja kansanedustaja Turati otaksuu niiden luvun nousevan kolmeen miljoonaa muutaman kuukauden kuluessa. Tämä tekee tilanteen kriittiseksi Italiassa, missä enemmistö työläisistä elää aina kädestä suuhun.

Lähellä Coliseumia pitivät työläiset eilen suuren kokouksen, johon otti osaa noin 40,000 raatajaa ja jossa lausuttin julki poliittisena protestina fascistien harjoittamaa terroria vastaan. Työläiset samalla juhlivat sen johdosta kun Italian työväenliikkeessä mukana olevat suuntaa- ja työväenliikkeet erottamattain yhteen.

Ylin neuvosto pitää kokouksen tässä kuussa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1921, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

PARISI, heinäk. 13 p. — Ranskan ulkoministeriö ilmoittaa, että entisen ylin neuvosto pitää kokouksen mahdollisesti tämän kuun lopussa joko Boulognessa tai Pariisissa. Tärkeimpänä asiassa kokouksessa tulee olemaan Yli-Sveitsin kysymys, ja Englannin taholta otaksutaan tuotavan esille kysymys Dysseldorfin, Duisburgin ja Ruhrortin evakuoimiseksi nykyinen Saksan hallitus kun on osottautunut olevan taipuvainen tähtäämään Versaillesin sopimuksen ehtoihin.

KRIISI ESPANJASSA JA ITALIASSA

(Toverin erikoisuutinen)

Maailmanlaajuisesti ei ole vielä siivoutunut huppukohtaansa. Aina vain uusia maita on sulistumassa kuluun. "Times" kertoo miten Espanjassa tehtaiden ja työpaikojen on täytynyt yhtenäistä työtänsä työnpuutteesta tähden. Enemmän kuin kolmannes maan työväestöstä on näkkipäällealla. Hiili, rauta- ja laivanrakennusala on asema toivoton. Hillituo tuntuu enää kannatta. Rautamalmin nosto on alentunut 25 prosentilla rauhanajasta. Satolajit ovat lojua satamissa käyttämättömiä.

Italia on pula kohdannut raskaasti. Kutomateollisuustuotanto on alentunut puolella. Erittäinkin Italiassa niin tärkeä silkkituotanto on kärsinyt pahoin. Useat tuottajat ovat laiminlyöneet silkkimaidon hoitoa, koska edellisenkin vuoden sato on vielä myymättä.

Metalliteollisuudessa on raakaraudan tuotanto alentunut 60 prosentilla! Maan suurin metalliteollisuusliike "Iva", jonka osakepääoma on 300 mill. liiraa, on sellaisessa tilassa, että romahdusta pidetään mahdollisena. Seurasta täytyy olla katastroofimainen, sillä Italian suurimmat pankit ovat mainittuun liikkeeseen mitään läheisintä yhteydessä. Saksalainen kilpailu on hyvin tuntuva kemiallisen ja väriteollisuuden alalla.

Italian porvariston lehtien mukaan voidaan tilanteesta auttaa vain tavattoman suurella ulkomaisen luoton käyttäällä. Porvariston viimeinen toivo on yhäkin rikas "Amerikan setä".

ENTISTEN SOTILAIDEN KONFERENSSI

CHICAGO, heinäk. 3 p. (F. P.) — Maailmansodan Veteraanit (World War Veterans) pitivät ensimmäisen kansallisen vuosikonventioninsa Chicagossa heinäk. 1, 2 ja 3 p. Edustajia oli saapuvilla kolmestakymmenestä valtiosta. Paljon aikaa kuluettiin suunnitelmien tekoon järjestönsä laajentamisesta ja entisten edistymisen kannan määrittelyyn teollisissa ja poliittisissa asioissa.

Konventionissa nimettiin edustajat tulevaan Henry Barbussen perustamaan kaikkien sodassa osallistuneiden miesten radikaalisten sotilaiden järjestönsä kongressiin. Näiksi edustajiksi valittiin McIntyr ja Holmes.

Kehoitetaan toimittamaan terroristien oikeuden käsin.

Konventionin aikana saapui tieto Kate O'Haren joutumisesta roskajoukon kynsin Twin Fallsissa, Idahossa. Tämän johdosta hyväksyttiin konventionissa päätös, jossa tuomittiin teko ja kehoitettiin kaikkia Idahon veteraanien osastoja ryhtymään toimenpiteisiin ryöstäjien kiinnättämiseksi ja heidän saattamiseksi oikeuden käsin.

Lakko tuli maksamaan biljoonia Englannille

LONTOO, heinäk. 13 p. — Äskettäin päätetty hiilikavostyöläisten lakko aiheutti Englannin kaivosteollisuudelle tasaisin luvuin 1,000,000,000 dollarin tappion. On mahdotonta laskea kuinka suuren vahingon se aiheutti muille teollisuuksille, jotka ovat riippuvaisia hiiliteollisuudesta.

Konetyöläiset ovat tehneet työsotajensa kanssa uuden palikkaopimuksen jonka mukaan heidän palkkaansa alennetaan shillingillä päivittäin. Sopimus on voimassa syyskuun 1 päivään asti, jolloin palkkojen edelleen alentaminen otetaan keskustelun alaiseksi.

IHMISVOIMALLA KÄYPPÄ LENTOKONE KEKSITY

PARISI, heinäk. 11 p. — Ilmapolku — eli oikeammin lentokone, jonka sen ajaja saattaa lentäämään polkemalla sen propellin liikkeellepanevaa koneistoa kuten polkupyörällä — on keksitty. Ranskalainen Gabriel Puolan eilen sai sen 10,000 frangin palkinnon, joka oli luvuttu henkilöille, joiden ensimäinen pysty letämään 11 jaardin matkan lentokoneella, jonka koneistoa käytetään ihmisvoimalla. Puolan lensi kolmeen toviin tuolla ilmapolkuyröllään ja kerran hän joutui 35 jalan matkan, ollen noin kolme jalkaa korkealla maasta.

DE VALERA LONTOOSSA

LONTOO, heinäk. 13 p. — Eamon De Valera, Irlannin tasavaltalaisten johtaja, on joidenkin toisten huomattujen irlantilaisien kanssa saapunut tänne, tarkoituksella neuvotella hallituksen edustajien kanssa tilanteesta Irlannissa. Nykyisten suunnitelmien mukaan De Valera tulee taapamaan pääministeri Lloyd-Georgen kabinetin kokouksessaan torstai-aihana kello 11.

Jälkeen asevoimien astumisen on Irlannissa ollut täydellisen rauhallista, lukuunottamatta Belfastia, missä on ollut pienempi meilakointa.

ULKOMAACAUPPA PIENENTYNYT \$3,000,000,000

WASHINGTON, D. C., heinäk. 12 p. — Tilivunnon, joka loppui kesäkuun 30 päivänä, teki Yhdysvaltain ulkomaankauppa \$3,000,000,000 vähemmän kuin edellisessä vuonna hallituksen kauppastaston vasta julkaisemien numeroiden mukaan. Kulan maahan virtaaminen on suhteellisesti lisääntynyt melkein samassa suhteessa.

Tuo 3,000,000,000 dollaria merkitsee vähenemistä koko vuoden ajalla, mutta väheneminen oikeastaan on tapahtunut vain viimeisellä puolivuodella, joten se siis on huomattavasti suurempi. Jos se vähenee samalla vauhdilla eteenkinpäin — joka on aivan varma asia — niin ei ole pitkä aika ennenkuin maamme ulkomaankauppa on vähentynyt mittatavalliseksi. Ja se merkitsee yhä suurempaa työttömyyttä ja työväestön olosuhteiden kärjistyistä sietämättömiksi.

NEWSKIN PROSPEKTILLE PIETARIN ANNETTU UUSI NIMI

RIIGA, Latvia, heinäk. 13 p. — Venäjän neuvostohallitus on antanut Pietarin valtakudulle, Newskin Prospektille, uuden nimen: Lokakuun 25 päivän Prospekti, tahtoen siten kunniottaa päivää (lokak. 25 p. 1917), jona bolševikit kukistivat Kerenskin hallituksen.

Arvostele ankarasti A. F. of L. liiton konventiosionia

PORTLAND, Ore., heinäk. 12 p. — Tälläkäläisen unionin keskusneuvoston (Central Labor Council) kokouksessa eilen illalla esitti neuvoston edustaja George W. MacDonald raporttinsa ja siinä ankarasti arvosteli A. F. of L. liiton konventiosionia. Hän sanoi, että poliittiseen johtajapaikoista kuluettiin kallista aikaa miehin määrin, kun sen sijaan seuralaisiin tärkeisiin kysymyksiin kuin esimerkiksi työttömyys ja maan työntekijän "avoimen pajan" suunnitelmat ei ollut aikaa lainkaan. 2 päivää käytettiin Irlanninkysymyksiin, mutta sitten kun tuli kysymys Venäjän neuvostovalasta, olivat nämä "kansojen itsensä määräämisvoimien" ajajat vaihtuivat.

Kokouksessa pidettiin muiden muassa vielä puhe, missä puhuja sanoi että palkat Pohjoisilänneen puutarvateollisuudessa olivat saatu niin alas, että ne joihinkin tapauksissa ovat jo vain \$9.30 viikolta.

Lakko tuli maksamaan biljoonia Englannille

LONTOO, heinäk. 13 p. — Äskettäin päätetty hiilikavostyöläisten lakko aiheutti Englannin kaivosteollisuudelle tasaisin luvuin 1,000,000,000 dollarin tappion. On mahdotonta laskea kuinka suuren vahingon se aiheutti muille teollisuuksille, jotka ovat riippuvaisia hiiliteollisuudesta.

Konetyöläiset ovat tehneet työsotajensa kanssa uuden palikkaopimuksen jonka mukaan heidän palkkaansa alennetaan shillingillä päivittäin. Sopimus on voimassa syyskuun 1 päivään asti, jolloin palkkojen edelleen alentaminen otetaan keskustelun alaiseksi.

IHMISVOIMALLA KÄYPPÄ LENTOKONE KEKSITY

PARISI, heinäk. 11 p. — Ilmapolku — eli oikeammin lentokone, jonka sen ajaja saattaa lentäämään polkemalla sen propellin liikkeellepanevaa koneistoa kuten polkupyörällä — on keksitty. Ranskalainen Gabriel Puolan eilen sai sen 10,000 frangin palkinnon, joka oli luvuttu henkilöille, joiden ensimäinen pysty letämään 11 jaardin matkan lentokoneella, jonka koneistoa käytetään ihmisvoimalla. Puolan lensi kolmeen toviin tuolla ilmapolkuyröllään ja kerran hän joutui 35 jalan matkan, ollen noin kolme jalkaa korkealla maasta.

DE VALERA LONTOOSSA

LONTOO, heinäk. 13 p. — Eamon De Valera, Irlannin tasavaltalaisten johtaja, on joidenkin toisten huomattujen irlantilaisien kanssa saapunut tänne, tarkoituksella neuvotella hallituksen edustajien kanssa tilanteesta Irlannissa. Nykyisten suunnitelmien mukaan De Valera tulee taapamaan pääministeri Lloyd-Georgen kabinetin kokouksessaan torstai-aihana kello 11.

Jälkeen asevoimien astumisen on Irlannissa ollut täydellisen rauhallista, lukuunottamatta Belfastia, missä on ollut pienempi meilakointa.

ULKOMAACAUPPA PIENENTYNYT \$3,000,000,000

WASHINGTON, D. C., heinäk. 12 p. — Tilivunnon, joka loppui kesäkuun 30 päivänä, teki Yhdysvaltain ulkomaankauppa \$3,000,000,000 vähemmän kuin edellisessä vuonna hallituksen kauppastaston vasta julkaisemien numeroiden mukaan. Kulan maahan virtaaminen on suhteellisesti lisääntynyt melkein samassa suhteessa.

Tuo 3,000,000,000 dollaria merkitsee vähenemistä koko vuoden ajalla, mutta väheneminen oikeastaan on tapahtunut vain viimeisellä puolivuodella, joten se siis on huomattavasti suurempi. Jos se vähenee samalla vauhdilla eteenkinpäin — joka on aivan varma asia — niin ei ole pitkä aika ennenkuin maamme ulkomaankauppa on vähentynyt mittatavalliseksi. Ja se merkitsee yhä suurempaa työttömyyttä ja työväestön olosuhteiden kärjistyistä sietämättömiksi.

NEWSKIN PROSPEKTILLE PIETARIN ANNETTU UUSI NIMI

RIIGA, Latvia, heinäk. 13 p. — Venäjän neuvostohallitus on antanut Pietarin valtakudulle, Newskin Prospektille, uuden nimen: Lokakuun 25 päivän Prospekti, tahtoen siten kunniottaa päivää (lokak. 25 p. 1917), jona bolševikit kukistivat Kerenskin hallituksen.

LAKKOLAISET METELÖINEET JAAPPANISSA

Ovat pitäneet suuria kulkueita ja kantaneet niissä punalippuja

LONTOO, heinäk. 13 p. — Central News toimistolle lennätetään Tokiosta, Japanista.

Kobessa ovat lakkotuneet laivalakkoilaiset, luvultaan 20,000, paineet toimeen mellakointa. He ovat myöskin toimineet suunnattoman suurilla kulkueilla ja kantaneet niissä punaisia lippuja.

Poliisit ovat tehneet hyökkäyksiä lakkolaisia vastaan ja useat kymmenet lakkolaiset ovat haavoittuneet taistellessaan poliisien kanssa. Viranomaiset pelkäävät vielä pahempia meteileitä puhkeavan.

METELI SAKSAN VALTIOPÄIVILLÄ

Riippumattomien edustajan Unterleitnerin kesäk. 17 p. Saksan valtiopäivillä esittäessä välikyselyään Gareisin tunnetun murhan johdosta Münchenissä kuvasi hän m.m. saksalaiskansallisen sanomalehdistön suunnitelmankaltaista murhakihoitusta. Sen jälkeen lausui hän, että baijerilaiset ylioppilaat olivat palauttaneet eräistä suojeluskuntakokouksesta julistaneet: "Baijerissa on asetettava senään vasten 4,000-5,000 kommunistia ennen kuin tulee rauha!" Kysymyksen halusivatko nämä mitään sovintoa, vastasivat ylioppilaat: "Me emme halua mitään sovintoa, kommunistit eivät ole saksalaisia; he kuuluvat seinälle asetettuihin, heidät suurimie me kylmällä raudalla." — Edustaja Unterleitnerin päästyä esitykseensä tähän, huudatti saksalaiskansallisten edustaja Mittelmann: "He ovat oikeassa!" Tällöin kuului raivohuutoja vasemmistosta ja kommunistijoukosta Remmele juoksi Mittelmannin luokse, tartui hänen kurkkuunsa ja läimäytti hänen naamaansa, samalla huutaen: "Sinä roisto, sinä vihelläinen kurjimus!" Syntyä sanoin kuvaamaton meteili. Riippumattomat yhtyivät kommunisteihin. Nämä huusivat raivon vallassa: "Murhaajaroivotväki, ulos!" Puhemies keskeytti istunnon, koettuaan turhaan palauttaa rauhaa, Mittelmann seisoi selkäänsä saatuaan valkeana kuin palttina. Muiden sosialidemokraattien edustajakin katsoi asiakseen huudahtaa: "En ole mikään kommunisti, mutta kommunistit ovat oikeassa ja meidän on oltava tässä heidän kannallaan!" Mainittakoon muuten ettei puhemies ollut mitään sanottavana Mittelmannin toistuneiden raakuuksien johdosta.

KREIKKALAISET ALOT-TANEET HYÖKKÄYKSEN

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 13, 1921, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

ATEENA, heinäk. 12 p. — Kreikan hallitus eilen illalla julkaisi uutensa saattamalla lausunnonla virallisesti vahvistaa tiedon, että kreikkalaiset ovat aloittaneet hyökkäyksen Turkin nationalistia vastaan tekemällä jo "valmistavan" hyökkäyksen.

KOLMANNEN INTERNATIONALEN KONGRESSI

Useimmissa Venäjän kaupungeissa on pidetty suuria kolmannen internationalen kongressin tervehdykskokouksia. Niinpä tervehti valtaosa kommunistipuolueen järjestelmä joukkokokous Moskovaassa kongressin edustajia. Homelissa ovat Budjennin joukot samoin pitäneet suuren paradin näiden kunniaksi.

PUUHAAVAT SUURVAL-TAIN KONFERENSSIA

LONTOO, heinäk. 12 p. — Alahuoneessa tänään pitämässään puheessa pääministeri Lloyd-George sanoi Englannin hallituksen kannattavan Yhdysvaltain presidentin Hardingin puolta suuren kansainvälisen konferenssin aikaansaamiseksi, jossa keskusteltaisiin kaukaisen Idän kysymyksistä ja sotavaroitusten vähentämisestä. Hän sanoi koko maailman odottaneen, että Yhdysvallat ottaisivat siltöteen tuon asian eteenpäin, ajamisessa. Japani ei ole vielä vastannut Englannin noottiin, jossa se tiedusteli, millä lailla Japanin hallitus suhtautuu mainittuun konferenssiin pitämiseen. Kiina on ilmoittanut esityksen hyväksyvänä.

KRONSTADTIN KAPINALLISET

Moskova. — Noin 1500 Kronstadtin kapinallista niiden joukossa merimiehiä, sotilaita ja Kronstadtin sakkaita on palannut Suomesta Pietariin. Useimmat heistä vakuuttavat väkivallalla sekaantuneensa kapinaan. Heidän kuvauksensa mukaan ovat olot Suomen keskitysleirillä pahemmat kuin saksalaisilla leireillä.

Varustautuvat otamaan vastaan työläisten nälkää

PORTLAND, Ore., heinäk. 12 p. — Huomenna tulee kaupungin majuri Baker esittämään kaupunginvaltuutuksen asettamalle erikoiskomitealle, että tämä ryhtyisi tarkoituksellisesti toimenpiteisiin, jotta koottaisiin niin suuria määriä ruokavaroja kuin mahdollista ensi talven työttömyyden ajaksi. Samalla tulee komitea perustamaan laitoksen, joka tulee olemaan jonkinlainen yli-työväestötoimisto, jotta voitaisiin saada työtä niin monelle miehelle kuin suinkin mahdollista. Esityksessä tullaan vielä ehdottamaan, että kaupungin varoilla istutettaisiin suuret määrät myöhäisiä perunottoa viljelemättömiä — mutta viljelyskelpoisille — pakoille, jotta ensi talvena tulevaan näinähtävää työläisten keskuudessa voitaisiin lieventää niin paljon kuin mahdollista. Ei tällaista ole vielä koskaan sattunut tämän kaupungin historiassa. Mutta näyttää siltä, että jo kapitalistien virkakoneistotkin ovat äänäneet, että työttömyys ei suinkaan tule pienenevän, vaan päinvastoin kasvaa — ja herroja en alkanut pelottaa.

Sotaveteraanien kansainvälinen

PARISI, heinäk. 12 p. — Viime vuoden Vappuna pidettiin Geneveissä kongressi, jossa luotiin perustukset Entisten soturien internationalelle (Internationale des Aangiens Combattants). Sittemmin on tuo järjestö kasvanut voimakkaaksi liitoksi kaikkiaan sataakymmenissä maissa. Kerromme L'Humaniteen mukaan seuraavia tietoja sen laajudesta:

Internationalen toiminta on vartunut valtavasti niin hyvin Saksassa kuin Englannissakin ja vielä tuoreemmin Ranskassa. Italialaiset toverit ovat olleet myöskin liikkeen etujoukko ja belgialaiset ovat aloittaneet suuremman nousuliikkeen, mikä varmaankin tulee tuottamaan kaunhita hedelmiä.

Englannissa edustaa "National Union of Ex-Servicemen" valtavaa voimaa. Osoitettuaan tavontonta tarmoa jo useita ilmauksia alkaen rauhan hyväksi Venäjän vallankumouksen kanssa ja hetkellä, jolloin toimintakomiteoita perustettiin kautta koko brittiläisen alueen, onsen keskuudessa tapahtunut tärkeä kehitysvaihe ja nyttemmin on se voimakkaampi ja päättäväisempi kuin milloinkaan ennen.

Amerikkassakin alkaa nousta "taistelevien köyhäläisten joukko", käyttäessämme Barbussen sanoja. "World War Veterans" on liittynyt tähän internationalen ja se on tärkeä selkeä, itävaltalaisilla toverilla on maansa kurjan tilanteen johdosta ollut voitettavansa suuntamattomia vaivauksia. Aluksi oli siellä vain "Reichweiningung chemalliger Kriosteinfelner", joka vähän osoitti elonmerkkejä, mutta nyttemmin on entisten soturien internationalen liittynyt komaista neljä itävaltalaisa järjestöä.

Bulgariassa on "Entisten sotaveteraanien liitto", joka on vain kuuden kuukauden vanha, mutta jolla tällä hetkellä on yli 600 osastoa ja tämänkäläinen järjestö on liittynyt entisten soturien internationalen. Internationale on ollut hengissä vuoden ajan ja siihen kuuluu kaikkien sotaakäyneitten miesten entisten sotilaitten ja invalidien valtava enemmistö. Sen jäseniä on Saksassa, Amerikassa, Englannissa, Itävallassa, Belgiassa, Bulgariassa, Italiassa, Ranskassa, Jugoslaviassa ja Tshheko-Slovakiassa, ja uusia liittyy altuusesti. Venäläiset toverit eivät kuulu tähän liittoon. Vaikka heillä maassaan on täytettäväänä toinen tehtävä, olemme varmoja, että ilman entisten rikollista saartoa olisivat he jo aika siinä oleet meidän puolellemme, lausuu lehti, ja jatkaa: "Me voimme huolehti katsoa tuolevaisuuteen. Suuren ystäväme Henry Barbussen ja Raymond Lefebvren aate on kasvanut verkalleen. Huomenna entisten soturien internationale ei tule olemaan vain sotien horjumaton vihollinen, vaan myöskin ja ennenkaikkea kapitalististen hallitusten nankka, joka niitä aiheuttaa."

WASHINGTONIN TYÖVÄENLIITON KOKOUKSESTA

VANCOUVER, Wash., heinäk. 12 p. — Eilen aamulla alkoi täällä tämän valtion työväenliiton (Washington Federation of Labor) kokous. Sen avasi tälläkäläisen unionin keskusneuvoston puheenjohtaja ja valtion työväenliiton varapresidentti C. H. Moran, jonka jälkeen puhui liiton presidentti William Short. Sen jälkeen käytettiin jällellä oleva osa aamupäivästä kuikkuseen välittelyyn siltä, onko konventioniin edustajien lähdeettävä hakemaan asuntoa konventionin ajaksi Portlandista, vaiko asuttava täällä "skäppihotellissa", koska unionipakkia ei koko kaupungissa ole. Pääkortteerina on edustajilla St. Elmo hotelli, jonka kokon olivat edustajat kaukukseen huomanneet olevan kiinalaisen! Kutenkin suostuivat edustajat lopulta pysymään yhä edelleen tuossa "skäppihotellissa", kun vancouverilaiset edustajat olivat sellittäneet, että jos edustajat menevät Portlandista hakemaan itselleen unionipakkia vietäköseen niissä yönsä, niin on se "turmollinen isku Vancouverin unionisille."

Iltapäivän istunnon alkoi Oregonin työväenliiton presidentti Otto Hartwig puheellaan, jossa hän parhaintensa mukaan koetti sekoittaa luokkakäsitteitä ja m.m. sanoi, että "Amerikan työväenliikkeelle tuottavat rädkaalit suurempaa turmiota kuin kapitalistit." Kyllähän ne kuuluivat kapitalistitkin olevan "pahoa" — ja ovat, peljakkaita, keksineet aivan uuden uutukaisen aseen työväestöä vastaan. Tämä ase on "siehtide". Hartwig sanoi kapitalistien pitkin keittävä tämän tieteen avulla säikytellään työläisiä, jotta nämä ovat menettäneet kaiken taistelunhalunsa ja kykyänsä nähdä asiat selvinä — ja tuloksena on ollut, että useissa tapauksissa työläiset itse ovat pyytäneet työntekijä alentamaan palkkoja ennenkuin työntekijät ovat uskaltaneet sitä vaatia.

Vieli puhui kouluksatukseen nurrinkursusista eräs Mrs. Jahnke ja sanoi että tämä nurrinkursus poistuu, jos verotusytemiä muutetaan — se on: jos työväestö alkaa vaatia suurempia veroja kasvatukseen hyväksi, niin sillä on toivoa että senkin lapset pääsevät osalliseksi kouluksatuksesta.

Kun nämä puheet oli pidetty, oli fitakin tullut. Tiistai-aamuna jatetaan kokousta jälleen.

MAKSOIVAT LYSTISTÄ SIEVOISEN SUMMAN

BOSTON, Mass., heinäk. 12 p. — Täällä "Amerikan taiteen ja tiedon kehossa" on viime aikoina tapahtunut paljon "alhaista ja epätaiteellista". Nyt on tämän valtion yli syyttäjä ruvennut penkomaan muuattua juttua, joka on tapahtunut neljä vuotta sitten ja jonka yhteydessä Middlesex kauntin lakimiehen sanotaan pistäneen taskuunsa satauhattua dollaria lahjuksina.

Noin neljä vuotta sitten vietti puolisen tusinaa "liikkuvakua-pohattaa" hausekan yon "Brownie Kennedy" nimisen naikkosen majatalossa Woburnissa. Yhtä ja toista tapahtui — ehkä kylläkin kaikkien "taiteen ja tieteen" sääntöjen mukaan — jota ei kauntin lakimies pitänyt "soveliaana" ja syntyi keskustelua hänen ja porsastelijoiden lakimiesten välillä. Ne päättyivät siihen, että pohatat lakimiestensä kautta antoivat kauntin lakimiehelle satauhattua dollaria "lakimiespalkkiota".

"Ei olisi pitänyt!" — sillä nyt sitä pengotaan!

NORJAN MERIMIESTEN LAKKO ON PÄÄTTYNYT

KRISTIANIA, heinäk. 13 p. — Valtamerialtojen merimiehet ovat tehneet laivojen omistajien kanssa sopimuksen, jonka mukaan merimiesten palkat laskevat 12 prosentilla heti ja 5 prosentilla joulukuussa. Merimiesten hyväksytyä nuo alennukset lakko voidaan pitää päättyneenä.

SAKSA SUORITTAVA SOTAKORVAUSTA LUONNOSSA

PARISI, heinäk. 13 p. — Sopimus, jonka mukaan Saksa tulee maksamaan Ranskalle 15,000,000,000 kulta-markkaa sotakorvauksilla tavaraissa ja taloissa, on valmistumassa ja joutuu käyttäntöönpantavaksi kohtakoin. Saksa tulee antamaan m. m. 500 rautatieveturia, 25,000 vaunua ja tekemään puisia, tiliisiä ja kivisiä taloja pohjois-Ranskassa. Piirustuksien on jo tehty ja ne lähetetään sodan hävittäjille alueille, että ne jotka me nettivät talonsa voivat valita milläisen talon he haluavat teettää.

AMERIKALAISELLE RASKAS TUOMIO PARISSA

PARISI, heinäk. 13 p. — Muidan yhdysvaltalainen Charles Russell, 21 vuoden ikäinen, tuomittiin tälläkäläisessä oikeudessa pidettäväksi 10 vuotta kuritussuoneessa rosvouksesta. Hän oli eräessä juveelikaupassa iskenyt myyjättären tainnoksiksi ja sitten panut siellä toimeen rosvouksen, mutta hänet saatiin kiinni pian sen jälkeen, kun hän oli tuon tihutyön tehnyt. Hän joutuu vielä sen jälkeen kun on rangaistuksensa kärsinyt, olemaan 30 vuotta poliisin valvonnassa silänsä, jos jää Ranskassa.

PRESIDENTTI PITÄÄ PUHEEN SENATOREILLE

Maamme taloudellinen tilanne ei kestä sotilaisten bonus-hommia

WASHINGTON, D. C., heinäk. 12 p. — Presidentti piti tänään senaattien puheen, korottaen bonus-lainlaadinnasta tällä haavaa. Hän sanoi alotun sotilaisten korvausten tuottavan hallitukselle lisämenoja kolmesta viiteen biljoonaa dollaria, eikä maamme voi sellaisia lisärahoitustuksia kestää.

WASHINGTON, D. C., heinäk. 12 p. — Presidentti Harding aikoo perusoimallisesti esittää sotilaisten bonus-lainlaadintaa koskevan kirjelmänsä kongressille molempien kamarien yhteisessä istunnossa tänään, jollelletään estettä luku. Kuten tunnettu, tulee hän rahastonsihtööri Mellonin neuvon mukaan pyytämään, että bonus-lainlaadinta lykättäisiin tuonemmaksi, sillä maan varat olivat sitä nykyään kestä.

Kun senaattista tänään käsiteltiin bonus-kysymystä, ihmetteli senaattori Norris, miksi Euroopan maiden sallitaan olla maksamatta korjojaup veloistaan Yhdysvaltain hallitukselle. Hän lisäsi että jos kansainliittoon kuuluvat maat vähemmän sotiavain ja -sotiavain pienempää ja paremmin pitäisivät huolta veloistaan, niin olisivat ne lähempänä niitä jolla tarkoituksia, joiden takia ne ovat olleet siihen yhtyvänä.

Vieli ennusti Norris että suurin osa Euroopan maista ei koskaan tule pystymään velkojensa maksuun — ja mitä me sitten teemme?

American Legion on julkaisut vastalauseensa Mellonin hommia vastaan, joiden tarkoituksena on syyttää bonus-lainlaadinta tykkäänä. Vastalauseensa sanotaan, että "pirun-sorkka" näkyy näissä "selityksissä" liiankin selvästi, sillä Mellon sanoo, että vasta ensi marraskuussa olisi oikea aika laatia tämä laki, "koska maamme varat nyt eivät sitä kestä", vaikka lain on määrä astua voimaan vasta vuoden kuluessa. Legion mielestä ei näiden verukkeiden tarkoitus ole muu kuin tykkäänä tappaa koko sotilaisten korvaushomma.

ANKARA KUIVUUS BRITTIEN SAARILLA

LONTOO, heinäk. 13 p. — Brittien saaret ovat tänä kesänä kärsineet kuluudesta, jonka verolista ei niillä lie nähty useaan sukupolveen. Nyt on jo ollut 80 päivää yhtämittaa poutaa ja useina päivinä on lämpömittari (Fahrenheit) osottanut olevan lämmintä 100 astetta. Vilja, kasvikset ja yksinpu putkin kuivavat ja palavat yhtämittainen poudan vallitessa ja vesikiin kuuviu järivistä ja jokiloista, niin että Curraiboysakin on suuri järvi pienentynyt sikäli, että sen palkalla on enään pieni lammioko.

Irlannissa on Shannon-joki, joka on suurin joki Brittien saarilla, kuuviu niin, että sen poikki voi kahlaa melkein missä hyvänsä. Vettä on ruvettu jamaamaan ankkosittain kautta maan ja useihin paikkoihin maassadulla täytyy tuottaa vettä pitken matkojen päästä ja maksaa siitä sitten 2 senttiä ämpäristä.

Kuuviu on aiheuttanut maidon, vihanneksien julkaisvien ja munien puutteen ja seurauksena siitä niiden hinnat ovat huomattavasti kohonneet. Tulipaloja sattuu maassadulla usein, syynä niihin ollen ankkara kuuviu ja kuunuu. Varastossa oleva vesi kestä enään 23 päivää ja hallitus on kehoittanut kansaa käyttämään vettä säästellen.

Viime sunnuntaina tiedotettiin kuolleen suringpistokseen kuusi henkilöä ja kymmenen menneen tainnoksissa.